

Wiadomości krajowe.

Z Wiednia d. 11. Czerwca. — O dalszey podróży NN. Cesarstwa Ichmć odebralismy następujące wiadomości:

Dnia 3. Czerwca z rana, powrócił N. Cesarz Jmć do Raguzy, w ciągu drogi oglądał dolinę Ombla potem pojechał konno do Cannossa gdzie w południe iadł obiad, z tamąd pascił się daley równie konno do Słano i tam przenocował.

Dnia 4. Czerwca iezdził N. Pan konno do Stagno a dnia 5. popłynął do Zamku Opus. NN. Cesarstwo Ichmć znajduj się iak w naylepszem zdrowiu.

C. K. Bank narodowy, wydał pod d. 4. Czerwca następujące

U w i a d o m i e n i e :

Ponieważ stosownie do przepisow Regulanium, przez Jego C. K. Mość uchwalonego, księga akcyj uprzywileiowanego Banku Austriackiego została już teraz otworzoną i formalnie certyfikaty akcyjne ogółem na wszystkie składki już wygotowane są; przeto uwiadomia się Publiczność o formularzach takich certyfikatów (które zsiączone znajduj się przy gazecie Wiedeńskiej), oraz się donosi: iż na składki nowe, począwszy od d.

15. Czerwca r. b. wygotowane będą zaraz certyfikaty według pomienionego formularza, i że właśnie od tego samego dnia wydane dotąd assygnacye akcyjne, za odebraniem formalnych certyfikatów akcyjnych zwrócone byđ mają do Banku w porządku następującym: Dnia

15. Czerwca zamieniane będą na certyfikaty assygnacye od numeru 1 do 1500, w Kassie centralney; od Numeru zaś 1500 do 3000 w Kassie akcyjney i eskontowey; potem zamieniać będzie można d. 18. Czerwca numeru assygnacyne 3001 do 4500, w Kassie centralney, a numeru 4501 do 6000 w Kassie akcyjney i eskontowey; na odpowiadające onym certyfikaty. Nakoniec dzien 22. Czerwca przeznaczony będzie na wymianę assygnacy za certyfikaty od numeru 6001 do 7500 w Kassie centralney, dla dalszych zaś numerów w Kassie akcyjney. Na wszystkich formalnych certyfikatach akcyjnych zapisany będzie na druzgley stronie miesiac i rok pierwotnego czasu

wniesioney składki. Assygnacye nieznanym się już więcej w rękach pierwotnych właścicieli, i w skutku obwieszczenia z d. 28. Lutego 1818 wshazane Bankowi, dla ich przeobrażenia złożone byđą mają wraz z cessay pierwotnego właściciela i podpisem posiadacza terażniejszego, inaczej nie będą uważane za zdadne do użytku urzędowego. (Następują podpisy).

Gazeta Wiedeńska zawiera co następuje: P. Ludwik van Beethoven, którego wysokiemu oraz daleko obeymującemu jeniuszowi muzycznemu nietylko Austria ale i Kraie zagraniczne winny hořd oddać, odebrał z Londynu od jednego z tamecznych czczycieli swoich w podarunku rzadkie i bardzo kosztowne fortepiano, które mu aż do Wiednia sprowadzono bez opłaty ładunku. C. K. powszechna Kamera nadworna ze szczególniejszey hojności swojej, odstąpiła ciał wchodowego, któremu podlegają wszystkie zagraniczne instrumenta muzyczne, i dała przez to znowu piękny i nadobnym sztukom pochlebny dowód, iak wielkiem usiłowaniem jest Rządu, ceniąc wartość rzadkich zasług jeniusza, coraz bardziej do nich zachęcać.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Gazety Amerykańskie nadeszły do Londynu dochodzą aż do 25. Kwietnia. Artykuł datowany z Nowego Orleanu pod d. 1. Kwietnia zawiera niektóre szczegóły planu ułożonego przez zbiegów Francuzkich osadzenia się w Prowincyi Texas i krajach pogranicznych. Do zastąpienia potrzebnych wydatków utworzono składkę. Głównemi członkami podpisujących składkę byli, Józef Bonaparte, Jenerałowie Girard, Grouchy, P. Lallemand, i t. d. P. Lallemand napisał do wydawcy gazety Luizyjskiej list następujący: „Osadnicy Francuzey, chcący zgromadzić się nad rzeką Trinity, (także Arceklisas zwaną, która wpada do odnogi Galvestonu), nie mają innego celu nad ten, że chcą, gdzie tylko będą mogli, wybrać żywe kraie, sprowadzić do nich za tanią cenę robotników i bydło, i doczekać się iak nay-

przedzcy dobrych ziemiopłodów. Wyszukują takich korzyści, iakich dostarcza żyzna ziemia czynnym i pracowitym ludziom, i niczego innego sobie nie życzą, iak tylko tę ziemię uprawiać i używać na niej swobody potrzebnej do pomysłności ich życia. Nie należą bynajmniej do związków, zaszłych w ekolicy sąsiedzkiej, i niebędą się nigdy trudnić wyprawą okrętów korsarskich lub przemycaaniem towarów zakazanych, równie iak i takimi czynnościami, któreby stać się mogły przedmiotem niespokojenia któregoś z kół wiew Narod. H. Lallemand.“

Wydawca Gazety Luizyjskiej, który list ten ogłosił, dodał następujące uwagi: „Bardzo przyjemną jest dla nas rzeczą, że cel, który założyli sobie wygnańcy Francuzcy, jest rodzaju pragnącego spokoyności. Obawiamy zaniar osadzenia się nad rzeką Trinity; ależ czyli nie wiedzą, że Zjednoczone Stany reklamują obadwa brzegi tej rzeki? Mają oni pozwolenie od Prezydenta do tego, a jeżeli tego nie mają, czyliż nie wiedzą, że Prezydent upoważniony jest prawem, wygnąć ich z tamtąd mocą oręza? Na coż wreszcie przydać się mają tak wielkie zapasy wojenne? Jeżeli nam dobrze doniesiono, autor powyższego listu, dostawić każe przed kilkoma dniami 30 beczek prochu do składu założonego po tamtej stronie rzeki, a bez wątpienia są ieszcze inne oznaki przygotowań wojennych, które ieszcze nie doszły wiadomości naszej. Nie pisalibyśmy nigdy przeciwko planowi roztropnemu, dążącemu do poprawienia losu walecznych a nieszczęśliwych wygnańców; lecz zdanie się nam nieiałość, że sam sposób ich przedsięwzięcia musi taki wziąć koniec, iż albo na nich uderzą Hiszpanie i wytną ich w pień, albo oni zwyciężą Hiszpanów, i tym sposobem pokusiłby się mogli o zdobycie Meksyku. Czyli to w tym lub owym przypadku, zawsze wiele krwi przeleją, a koniec tego nie może bydź na żaden sposób korzystnym dla Zjednoczonych Stanów.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta nadworna wychodząca w Madrycie udziela depeze z Meksyku dochodzące do d. 25. Stycznia, według których wojska Królewskie pod Dowództwem Pułkownika Cemhy, opanowały obwarowane miasteczko Poło Blanco i Sombrerete w okręgu Huanchinango, służące powstańcom za miejscę obrony i ucieczki, iakoteż, że w całej Prowinicy Huasteca przywrócili tym sposobem spokoynosc.

Indye Wschodnie.

Według najnowszych wiadomości z Bombay, które odebrano w Londynie d. 31. Maia, zawarto traktat z Holkarem a działania przeciwko Pindarom ciągną się z najsławniejszym skutkiem.

Wielka Brytania.

Arthur Thistlewood, który wyzwał był na pojedynek Lorda Sidmoutha Sekretarza Stanu, skazany został przez Sad Kingsbencki na rok do więzienia, które gdy wysiedzi, będzie musiał za spokoynę sprawowanie się złożyć ieszcze 500 funt. szterl. rekoymy.

Z Wykazu podanego Izbie niższej okazuje się, iż od dnia 1. Czerwca 1812 do dnia 10. Kwietnia 1818, uznano w Banku 131,361 fałszywych not bankowych, i że kosztu procesu z fałszerzami banknotów wynosił od 1. Stycznia 1816 do 10 Kwietnia 1818 74,760 funt. szterl.

Dania.

Gazeta powszechna donosi z Kopenhagi pod d. 5. Maia co następuje; Własnie rozszerza się pogłoska, że człowiek iakis mający pomieszanie, będąc na zwyczajnem codziennem postuchaniu rannem u Króla, odważył się popełnić zabójstwo na osobie Królewskiej, lecz mu się szczęściem nie udało. Instrumenta chirurgiczne przy nim znalezione, niemniej zeznania jego, każą się domyślać, iż człowiek ten jest balwierzem. Otaczający Króla Jmci prosili Go iuz nieraz usilnie, aby nie każdego bez wyłączenia do siebie przypuszczal; wszakże Jego Król. Mość zostaje w przekonaniu, że się niema czego obawiać, będąc tak szczerze życzliwym dla każdego, co się tylko zbliża do Niego, i że żadne ostrożności jeżeli jest mowa o przypadku, nie zdołają zachować życia Jego od niebezpieczeństwa. Życzeniem jest Króla Jmci, i przy tem obstarć, aby osobiscie widział wszystko i słyszał, i tem samem uchylił ów pozor, iakoby dawał przystęp boiaźni i nieufności, które tylko zatrucią byt życia ludzkiego, a nigdy się nie zgadzają z prawdziwymi uczuciami ludzkości. Jest to iuz trzeci czyli czwarty przypadek, który spotkał Jego K. Mość lecz zawsze bez skutku.

W zatoce Kopenhadzkiej spodziewają się z Kronsztadu i Revalu floty, która zabrać ma wojsko Rosyjskie z Ostendy i Calais w tym razie, jeżeli wojsko Francye zajmujące z tamtąd wyruszy.

Włochy.

Gazeta Neapolitańska z d. 4. Maia zawiera artykuł, którego istotna treść jest następująca; Vardarello wie, których nazywają się największą sławą już od dawna uwieczniona została szczęśliwym skutkiem, udali się w roku zeszłym do Króla, dla ubłagania łaski, której dostąpili ze wspaniałomyślności Jego. Ludzie ci zahartowani i przyzwyczajeni do oręża, powróciwszy nazad pod obronę praw, obowiązali się uroczystą przysięgą, iż użyją wszystkich środków do wytepienia reszty rabusiów, znajdujących się jeszcze w okolicach, które pierwey dni sami byli niespokoiili. Umieszczono ich przy żandarmeryi; aljżci chcieli oni połączyć korzyści przywiązane do tego nowego położenia swiego, z owemi, których się zrzekli; z tego więc źródła pochodził ów prześlach, którym nabawiło wszystkich mieszkańców, samo ich imię, owe dowolne czynności ich, i zagrażania; z owego to źródła nakoniec nastąpiła katastrofa ich śmierci w Ururi. Po śmierci onychże zgromadzili się w lasach St. Maria w Prowincyi Capitanała, owi towarzysze ich, którzy jeszcze przy życiu zostali. Ten pierwszy ich krok, zwrócił uwagę Rządu, i użyto już potrzebnych środków do zabezpieczenia się w przypadku, gdyby chcieli szczerze wrócić do swoich powinności, równie iak i do zapobieżenia bezprawiom, gdyby takowych, w przeciwnym razie dopuszczać się chcieli. Co tylko dotąd było podeyrzeniem, stało się pewnością; aljżtem gdy Pułkownik Sivo odprawiając z nimi popis d. 29. Kwietnia, stosownie do odebranych rozkazów onychże do Le cce przeznaczył, oparli się jednomyślnie temu rozkazowi, a spostrzegłszy powracający z eksekucyi oddział iazdy, uderzyli gwałtownie na niego, wpośród czego strzelono 4 razy do Pułkownika Sivo, który zatrudnionym był jeszcze ćwiczeniem wojska; wszelako buntownicy uleż musieli; 9 z nich ubito, a między nimi ich herszta Primerano, 19tu z nich częścią raniono częścią zaś poymano, i tylko trzem udało się uciec. Oddział iazdy stracił jednego żołnierza, a trzech raniono. Przedsięwzięto teraz wszelkie środki do zupełnego wytepienia pozostałych jeszcze szczątków tych rabusiów, równie i wszelkich innych band rozbójniczych, iakoż spodziewają się dopiąć wkrótce tego celu.

Lucyan Bonaparte otrzymał pozwolenie wyiechania do dóbr swoich Canino pod Viterbo, z którego korzystał. Dotychczas był Rzym i Frascati wyznaczonem dla niego miejscem wyłącznem, w którym przebywał.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 13go Czerwca. — Jego Cesarzowicowska Mość Wielki Xiążę Konstanty wyjechał z tey stolicy do miasta Moskwy d. 28. z. m. zdawszy Dowodztwo nad wojskiem JO. Xiążęciu Namiestnikowi Królewskiemu.

Dnia 7. Czerwca odbyła się w katedralnym kościele Płockim Konsekracya na Biskupa Płockiego JW. JX. Adama Michała Prażmowskiego.

JW. Senator Woiewoda i Jenerał iazdy Jan Henryk Dąbrowski chorowawszy kilka dni umarł d. 6. Czerwca w dobrach swoich leżących w W. Xięztwie Poznańskim.

Dnia 9. Czerwca wyjechał z tey stolicy JW. Sobolewski Minister Sekretarz Stanu, do Petersburga, gdzie N. Cesarz i Król przybydź ma d. 27. b. m.

Gazeta Warszawska z d. 16. Czerwca zawiera następujące rozporządzenie Xięcia Namiestnika Królewskiego:

W Imieniu Najjaśniejszego
Alexandra Iwszego,
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, etc. etc. etc.

Xiążę Namiestnik Królewski w Radzie
Stanu.

Zważywszy korzystny doświadczeniem innych Kraiów stwierdzony wpływ z wystawy publiczney dzieł znakomitszych przemysłu krajowego na postęp mieszkańców w naukę, pracy i użytecznych przedsięwzięciach; na przełożenie Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, niemniej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, postanowiliśmy i stanowimy:

Tytuł I.

Rozporządzenia ogólne.

Art. 1.) Od dnia 1. do dnia 15. Czerwca r. 1819, i tak daley co dwa lata, odbywać się będą w mieście stołecznem Warszawie wystawy publicznej dzieł wyborniejszych przemysłu krajowego.

Art. 2.) Płody znakomite rolnictwa, kunsztów i rękodziel wystawiane będą w sali Ratusza miasta stołecznego Warszawy w oddzielnych przedziałach na każde Woiewództwo.

Art. 3.) Twory sztuk pięknych, iako to: malarstwa, snycerstwa, rzeźbiarstwa wystawiane będą w sali Uniwersytetu, w sposób, iaki

do tego Kommissya Rządowa Obrządków Religijnych i Oświecenia publicznego oznaczy.

Art. 4. Tylko mieszkańcy w Kraju osiedli do tych popisów będą przypuszczonymi. Kommissarze do tego przeznaczeni, przed wystawieniem przedmiotów na widok publiczny rozpoznają dowody, czyli są rzeczywiście owocem przemysłu krajowego, i listy ubiegających się od siebie roztrząsione właściwym Kommissyom Rządowym podadzą.

Tytuł II.

O nagrodach i sposobie ich przy-
sądzania.

Art. 5.) Nagrody dla ubiegających się przewidziane są, dwojakie, medale i nagrody pieniężne.

W miarę ważności przedmiotu mogą być przyznane razem iedney osobie medal i nagroda pieniężna, za przedmiot, który Rząd nabędzie.

Art. 6.) Medale wybite zostaną złote, z których.

Jeden wartości 25 dukatów.

Trzy po 15.

Trzy po 10.

Podług wzoru, jaki Kommissye Rządowe Wyznań i Oświecenia publicznego, tudzież Spraw Wewnętrznych i Policyi wspólnie Nam podadzą do zatwierdzenia.

Art. 7.) Na koszt wybitia medalów i nagrody pieniężne przewidzamy na każde wystawienie 10,000 ZP. z funduszów nadzwyczajnych Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, 6000 ZP. z funduszu Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia publicznego.

Art. 8.) Tak medale jak nagrody przy-
sądzane będą ostatecznie przez właściwe Kommissye Rządowe, za zdaniem sprawy przez biegłych, których do tego przeznaczą.

Art. 9.) Wypadek z tych wystaw ma być ogłaszany przez pisma publiczne.

Uskutecznienie Postanowienia tego, które ma być w Dzienniku praw umieszczonem Kommissyom Rządowym do których należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjney dnia 30. Maia 1818 r. ku.

(Podpisano) Zaiączek.

Minister Spraw Wewn. Radca Sekr. Stanu,
i Policyi Jenerał-Brygady,
(Podp.) T. Mostowski. (Podp.) Kossecki.

R o s s y a.

Gazeta Berlińska pod datą z Królewca 27. Maia donosi, że sławny ostatnią wojną

Xiążę Barclay de Tolly Feldmarszałek Rosyjski osłabiony trudami wojny i ranami, iadąc do wód dla poratowania zdrowia, umarł d. 25. Maia o mile od Insterburga niedaleko Królewca.

Kuryer Litewski z d. 28. Maia zawiera następujący Ukaz Cesarzski do Senatu rządzącego:

„Uwalniając Jenerała iazdy, Hrabiego Beningsena stosownie do oświadczonego przezeń życzenia, dla poratowania osłabionego zdrowia, od naczelnego Dowodztwa drugiego wojska, z zachowaniem całej pensyi teraz pobieraney, naznaczamy naczelnyim Dowodcą tego wojska, Jenerała iazdy, Hrabiego Wittgensteina, ze wszystkimi prawami, władzą i przywilejami, przez Ukaz do Rządzącego Senatu d. 12. Grudnia 1815 dany, dla naczelnych Dowodców wojsk w czasie pokoju nadanemi.

Odessa dnia 3. Maia 1818.

(Podpisano)

Alexander.

Przyjechali do Lwowa od dnia 18go do 21go
Czerwca.

W. Batowski Franciszek, z Polski — W. Czaykowski Jan, z Sambora. — W. Dobrzański Franciszek, z Tarnopola. — W. Gromnicki, z Tarnopola. — W. Gurski Jędrzey, z Żółkwi. — JW. Komarnicki Hrabia, z Złoczowa — W. Ruczyński, z Żółkwi. — W. Kownacki, z Złoczowa. — W. Komar Hieronim z Twierdzy — W. Kossakowski Porucznik Polski, z Polski — W. Nctrebski, z Sambora. — JW. Fotocka Franciszka Hrabina, z Tarnowa. — W. Urbański Marcin, z Sanoka. — W. Wodziński, z Polski. — W. Wolanski, z Złoczowa.

Wyjechali ze Lwowa od dnia 16go do 17go
Czerwca.

W. Arnold Muzyk, do Polski. — JW. Borkowski Hrabia, do Polski. — W. Bakowski, do Pohorec. — W. Berezowski, do Brzeżan. — W. Dobrzański, do Rosyji. — W. Drohoiowski, do Karlsbadu. — W. Giżycki, do Karlsbadu. — JW. Flumnicki Fabian Hrabia, do Żółkwi. — W. Hauerowa Baronowa małżonka Gubernatora, do Karlsbadu. — W. Jurkiewicz, do Rosyji. — JW. Brasicki Hrabia, do Dubiecka — W. Rrsnicki, do Rosyji — W. Raciborski, do Gwoźdźca — W. Truskulawski, do Sanoka — W. Tarło, do Czortkowa. — W. Urbański Stanisław, do Sanoka. — W. Włodkowie Tomasz i Adam, do Żółkwi — IP. Wolski kupiec, do Lipska. — W. Wasilewski, do Czortkowa. — W. Wasilewski Józef, do Karlsbadu. — W. Wasilewski, do Polski.